

Aalborg Universitet
Institut for Byggeri, By og Miljø
BUILD

Sagsbehandler: JKM / LMI

Dato: 13.11.2025

Referat af Aftagerpanelmøde:

Tidspunkt: 13. november 2025, kl. 09.00-13.00

Sted: Thomas Manns Vej 23, 9220 Aalborg.

Deltagere (eksterne):

- Torben Poulsen (TP), Aalborghus Gymnasium
- **Kristian Birch Pedersen (KBP), Exigo**
- **Trine Bunton (TB), Rambøll**
- Claus Topp (CT), Niras (kommer senere)
- **Henrik Møller (HM), Rambøll**
- **Daniel Aarup-Kristensen (DAK), Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse (virksomheden hedder noget andet)**
- **Henrik Ryberg (HR), Emcon A/S**
- Morten Dalsgaard, Rambøll
- **Morten Steen Sørensen, Aalborg Forsyning**
- **Thomas Nørgaard Christensen, Cowi**

Deltagere (interne):

- **Rasmus Lund Jensen (RLJ), AAU**
- **Jannie Sønderkær Nielsen (JSN), AAU**
- **Rikke Skovgaard Nielsen (RSN), AAU**
- **Tanja Kidholm Osmann Madsen (TKOM), AAU**
- **Per Møldrup (PM), AAU**
- **Regitze Kjær Zimmermann (RKZ), AAU**
- **Diana Wolff Bie (DWB), AAU**
- **Lene Faber Ussing (LFU), AAU**
- **Kasper Lynge Jensen (KLJE), AAU**
- **Louise Mikkelsen (LMI), AAU**

- **Simon Niels Larsen (SNL), studerende AAU**
- Henriette Bernholm Eriksen (HBE), studerende AAU

Afbud:

- Kristoffer Styruup, Enggaard A/S
- Morten Westergaard (MW), Niras
- Niels Agerholm (NA), Vejdirektoratet
- Torben Poulsen (TP), Aalborghus Gymnasium
- Benjamin Strand-Holm Schmidt, studerende AAU
- Benjamin Zarghom, Studerende AAU
- Jonas Krogh Svenstrup, Studerende AAU
- Mikkel Dahl Nielsen (MDN), studerende AAU
- Sille Mørk Fisker Johannesen
- Oscar Karem Mahdi Pedersen, studerende AAU
- Mathilde Nana Bahrenscheer Nørgaard, Studerende AAU
- Mikkel Dahl Nielsen (MDN), studerende AAU
- Jette Kaalund Magnussen (JKM), AAU
- Anne Kathrine Frandsen (AKF), AAU
- Jacob Birk Jensen (JBj), Watson C
-

Mødeledere: Rasmus Lund Jensen (RLJ), AAU

DAGSORDEN

- Velkommen
- Siden sidst
- Kandidatreformen
 - Lukning af uddannelser:
 - Veje og Trafik, kandidat
 - Building Energy Design
 - Omlægning til 75 ECTS:
 - Byggeledelse og bygningsinformatik
 - Erhvervskandidat 1+2:
 - Øvrige kandidatuddannelser
- Evt.

AD. 1: Velkommen

RLJE bød velkommen og præsenterede dagens program og satte rammerne for at fokuset til mødet var at skabe grundlag for at udvikle attraktive kandidater til aftagerne inkl. efter- og videreuddannelse. Mødet startede med en præsentation af deltagerne.

AD. 2: Siden sidst

Instituttleder Kasper Lynge Jensens tanker:

KLJE har nu været på BUILD i et år og der er sket meget. Han nævnte at det er dejligt at aftagerne vil deltage i disse møder og være med til at gøre uddannelserne og kandidaterne mere interessante for virksomhederne.

KLJE orienterede om udfordringer med at tiltrække bachelorstuderende, især pga. gymnasireformen og færre unge med matematik på højt niveau. Han nævnte også at der er kommet en anden holdning til de naturvidenskabelige uddannelser både i folkeskolen, gymnasierne og regeringen og når der så er 5% færre studerende på gymnasierne, så vil der opstå en del konkurrence med andre universiteter og uddannelser. KLJE nævnte, at vi kan se at de studerende er på vores hjemmesider, men der er færre der søger ind og dette er et centralt fokus på AAU med kommunikationen på hjemmesiderne og til gymnasierne.

KLJE orienterede om at på forskningssiden er der fokus på at skaffe eksterne midler til at supplere basisdelen. BUILD søger puljer ved bl.a. RealDania, som er en god finansiering til vores projekter. BUILD vil gerne ind i nogle flere EU-projekter og vi håber at der kan være flere muligheder i det. Det er noget der bliver arbejdet meget på. Den 12. december har KLJE et møde med ministeren, hvor han vil sætte fokus på at tale byggeriet op.

KLJE fortalte at Villumfonden har doneret 1 mia. kr. til projektet CEBE (fokus er på Civil Engineering), som skal løbe over de næste 10 år. Det er et samarbejde mellem AAU, DTU, AU og SDU og det er Per Heiselberg, som bliver projektleder på det samlede projekt, som starter den 1. januar 2026. Der bliver fordelt 600 mio. over de primære fokusområder og det resterende går til internationalt samarbejde.

KLJE nævnte at han savner at der bliver mere fokus på byggeledelse og byggeforståelsen i dette projekt, men det arbejder han på at få mere fokus på i projektet.

RLJE tilføjede, at han håber at projektet kan styrke kapaciteten for de kommende studerende og tiltrække flere studerende, især inden for byggekonstruktion.

TB spurgte ind til om det kun er omfatter byggeri eller også anlæg og RLJE svarede at det primære fokus er på klassisk Civil Engineering.

Studieleder – Lene Faber Ussing

LFU meddelte at hun stopper pr. 1. januar som studieleder og JSN overtager jobbet som studieleder. LFU afholder kurser i byggeledelse i foråret og stopper til april/maj. LFU nævner at det er vemodigt, men det bliver godt at starte på et hvidt stykke papir og sætte tempoet lidt ned. Der er fokus på at JSN bliver klædt på til jobbet, så hun står godt når LFU stopper helt.

Siden sidst:

RLJE orienterede om at der er blevet ændret i studieordningerne for bachelor og diplom, så de er opdelt efter ministeriets regler.

Vi forventer at fortsætte med at lave blandede grupper (diplom/civil) og det giver en fordel når de kan supportere hinanden med deres baggrund i gruppearbejdet.

DIPLOM – professionsreformen er i gang og den forbliver 3,5 år, men de skal være færdige en måned før og det vil sige at det bliver færdige inden jul fremfor ultimo januar.

Optag:

Optaget har været cirka det samme som sidste år med lidt flere i Aalborg og lidt færre i København. Det bliver der arbejdet på i forhold til kommunikationen i KBH, så det omtales som f.eks. AAU Sydhavnen, så vi kan fange flere studerendes opmærksomhed i Københavns området.

Der har været en del medieomtale i forhold til udenlandske studerende fra f.eks. Bangladesh, men det har BUILD været på forkant med, så det har ikke været en udfordring. Vi har haft stor fokus på kvalitetssikring af de studerende, som har søgt ind og det har primært været gode studerende, som er blevet optaget og de er på uddannelsen og ikke som nævnt i medierne at de laver andre ting i landet når de er blevet optaget. De udenlandske studerende bliver finansieret via Scholarship og deres familier.

Erfaringen er at nogle af de studerende gerne vil blive i landet efter uddannelsen, mens nogle bliver ph.d. studerende i andre lande.

KBP spurgte ind til testkrav for udenlandske studerende. LFU svarede, at der ikke må indføres stop-test, men der kræves sprogtest og matematik på niveau.

PM nævnte at når de studerende søger ind, så er det internationalt kontor der håndterer ansøgningerne, og sender dem til vurdering ved en faglig bedømmer.

RLJE nævnte også at der er udfordringer med at nogle studerende ikke får visum og derved er der også nogle studerende, som kommer efter studiestart. De studerende kan først søge visum når de har fået deres bekræftelse på studie-optagelse.

JSN nævnte at det kan give nogle udfordringer for de danske studerende hvis der bliver optaget for mange studerende fra udlandet da det kan give en del støj i det daglige.

HR nævnte at det er godt at høre at der kommer nogle gode studerende fra udlandet, for det er vigtigt at de udenlandske studerende ikke sænker niveauet.

Det er noget BUILD og AAU har meget fokus på med de studerende der kommer fra udlandet.

Efter pausen:

RLJE præsenterede oversigter over de optagende studerende fordelt på køn, alder, adgangsgivende eksamen, adgangskvote mm.

RLJE fremhævede at der går gennemsnitligt 2-3 år fra studerende stopper på gymnasiet til de starter på deres uddannelse på f.eks. universitetet.

TB og HR fremhævede, at byvalg (København, Aarhus) har stor betydning for de unges valg af universitet og mange unge bruger et par år inden de søger ind, da pensionsalderen er så høj.

Grunde til at de studerende venter med at søge ind kan være at de unge er nervøse for at vælge forkert uddannelse, bl.a. pga. begrænsninger på SU.

Der var en diskussion om gymnasireformen, som har færre muligheder for at kombinere fag på højt niveau, hvilket presser rekrutteringen til AAU. LFU nævnte, at gymnasievejledere ofte råder elever til fag, der giver høje karakterer for at komme ud med et højere gennemsnit, men ikke nødvendigvis adgang til AAU's uddannelser.

KBP foreslog at præge katedralskoler i Aalborg og Aarhus mere aktivt.

RLJE tilføjer at AAU tilbyder kurser i sommerferien hvor de kommende studerende kan friske matematikken op eller får det på et højere niveau.

RLJE orienterede om at på bacheloren afholdes der en studiestartsprøve, hvor der er en matematik-screening, så vi kender deres niveau og dem der er mest udfordret, får en besked om at kunne følge MATH101 til at forbedre matematikken.

Han tilføjede at i år har man indført at der laves en ordblinde-screening i Aalborg, som et pilotprojekt og det udvides til studerende i KBH næste år. Der var ca. 10% ud over dem der vidste at de var ordblinde som efterfølgende blev anbefalet en ordblinde-test og alle blev informeret om hvordan man kan få hjælp via SPS og en IT-rygsæk.

Diskussion ud fra oversigten om bopælsregion for ansøgere.

Det er meget lokalt at de studerende søger ind og de unge vælger mere efter byen frem for efter uddannelsen. Mange unge søger derhen hvor deres omgangskreds flytter til.

RLJE nævnte at det kan ses i f.eks. Esbjerg, hvor der er boliggaranti mm., men det hjælper ikke i forhold til at de unge vil til storbyerne.

TB spurgte ind til om det har ændret sig over de sidste 10 år hvor de unge søger ind. RLJE svarede at der er sket lidt siden AU begyndte at uddanne ingeniører.

HR nævnte at der er mange valgmuligheder på gymnasierne og det vil gøre at alle de unge spreder sig i hele landet.

TB tilføjede at, når man kigger på gymnasie-reformen, så har de unge i dag mange muligheder. Hvis man gerne vil have Samf, så kan man kun vælge højt niveau i engelsk og matematik og det giver et problem for universitetsuddannelser. Man bliver meget låst med de valgmuligheder man skal vælge på gymnasierne.

RLJE tilføjede at fysik og kemi er blevet meget presset og det gør rekrutteringen sværere de næste år.

Der var en snak om at man evt. kan præge gymnasierne og Katedralskoler i Aalborg og Århus, så de bliver opmærksomme på at de skal hjælpe med at gøre eleverne på gymnasierne klar til at kunne søge ind på universiteterne. Der kan man også skabe en kontakt til de skoler udenfor Aalborg, så man kan tiltrække studerende fra andre byer, som ikke er i nærområdet. Det kunne være en fordel med mere fokus på det.

PM nævnte at han lige har holdt gymnasielærerdag for Geografi på BUILD og her var der deltagere fra det meste af Jylland.

HM nævnte at hans datter var til brobygning i Århus og det var ikke en god oplevelse, da fokuset blev på for højt niveau, men byen var den der trak mest. Det skal vi være opmærksomme på ved studiepraktikken på BUILD, så vi er bevidste om det og at vi får det rette budskab med på de dage med niveauet og at vi også kan sælge byen i de dage.

SNL nævnte at til studiepraktikken i år var der unge med fra Sjælland. De vil gerne se hvordan studiet er i Aalborg og det med at være på enehånd.

Der var en diskussion om bekymring for om AI måske overtager jobs og det vigtigt at udbrede budskabet om at der stadig er brug for den bagvedliggende ingeniørvurdering. Der blev også tilføjet af PM at AI ikke kan lave fysiske målinger i naturen.

MSS tilføjer at det er noget vi skal være opmærksomme på, at vi kan sælge specialist viden og at det stadig er vigtigt. AI skal frigive noget tid til at lave noget andet og det kan give en gevinst når vi ikke kan rekruttere nok personale. Fokus på vores branding at vi har den rigtige viden og at det ikke er AI. MSS tilføjer også at der er mange ingeniører i medierne, men at de fleste er fra andre steder end fra AAU-byggeriet.

JSN nævner at der meget fokus på AAU og der bliver nu lavet kurser for underviser og studerende om hvad vi kan bruge AI til.

TKOM nævner også at det er vigtigt at instituttet prioriterer at der bruges tid til at man er i medierne.

MSS tilføjer at det er vigtigt at det er nogle profiler der er i medierne, som er gode og nogle som kan fange personer til at søge ind på AAU.

HM nævner at det er vigtigt at man får fokus på at det skal være en forstærkning, så man stadig har den rigtige viden og forståelse bagved.

Efteruddannelse:

RLJE orienterede om at vi stadig kører Master i Bygningsfysik, at BUILD kører et særskilt modul i LCA i byggeriet og der kommer flere særskilte moduler på 5 ECTS. Fra foråret 2026 starter vi et modul op der hedder Universelt design i Byggeriet (tilgængelighed i byggeriet).

BUILD har ansøgt om 7 moduler, hvor de 6 moduler er brandmoduler. De 6 brandmoduler forventes at have en stor interesse, da de kvalificerer til certificering inden for brand.

DAK efterspørger om der kommer nogle moduler med byggeledelse, da det også kunne have interesse. RLJE tilføjede at der stadig er 2 kandidatuddannelser inden for byggeledelse og man kan også lave en fleksibel master.

DAK tilføjer at han synes at det vil være en fordel at der kom flere med byggeledelse, da der er så mange processer, som mangler "gode folk" til at styre processer i de store byggerier.

RLJE nævnte at det kan være at de nye BB-studerende vil kunne udfylde noget af dette, som efterlyses af DAK til at stå for hele processen.

RSN nævner at man godt kan bruge nogle virksomheder der kan komme og fortælle BB-studerende at de kan bruge dem i deres virksomheder. Der er en del studerende, som hopper til DTU, da de er nervøse for at virksomhederne ikke vil tage dem til ansættelse.

LFU tilføjer at det er meget svært at tiltrække forsker/undervisere til byggeledelse-uddannelsen, da lønnen er for lav i forhold til det private arbejdsmarked. Det vil være en fordel hvis vi kan få nogle gode kandidatstuderende ind, så vi kan beholde dem på AAU eller man kan låne nogle fra virksomheder i nogle år.

KBP spurgte om man måske kan bruge software noget mere i forhold til byggeledelse.

LFU svarede at det kunne eventuelt bruges som efteruddannelse og der kan man evt. bruges eksterne undervisere ind til at afholde sådanne moduler.

DAK tilføjer at der er hårdt brug for byggeledelses-folk, da vi kan se at mange byggerier ikke lykkes og ikke leveres til tiden og at det ikke virker når det bliver leveret. Det kunne være godt at have noget efteruddannelse på dette område.

LFU nævnte at der er et stillingsopslag online nu indenfor byggeledelse, så det må man gerne reklamere for. Tidligere opslag har der ikke været nogen ansøgninger. Der er et generationsskifte i gang lige nu, så dette område er meget udfordret.

KBP spørger ind til om man kan lave et samarbejde med et modul på byggeledelse. Det var der flere som var positive overfor og det vil være en god ide at lave nogle moduler, som virksomhederne kan sende medarbejdere ud til.

På Byggeri og Anlæg 2. semester har man fra foråret 2026 skiftet kurset Grundlæggende Mekanik og Termodynamik ud med et nyt kursus ved navn Bæredygtighed og byggematerialer.

RLJE opdaterede om at der er indgået et forlig i voldgiftssagen TMV23, så vi kan tilpasse bygningen til vores ændrede behov.

AD. 3: Kandidatreformen

RLJE orienterede om at vi ikke har fået den endelige bekendtgørelse, så der er stadig en del uvisheder, men vi ved at det medfører færre pladser og lukning af uddannelserne Veje og Trafik samt Building Energy Design og at alle Cand.Tech-uddannelser skal omlægges til 75-ECTS-kandidater, for os betyder det Byggeledelse og Bygningsinformatik.

Diskussion om, hvordan disse kandidater sidestilles med alm. Kandidater. Her tilføjede KBP at hans virksomhed kun ansætter civilingeniører, men ikke 75 ECTS-kandidater.

I november 2025 bliver der kigget på 75-ECTS-kandidaterne og vi har fået Søren Munch Lindhard med i arbejdsgruppen i forhold til byggeledelse.

Alle studieordningerne skal ændres til næste år pga. kandidatreformen, da vi kommer til at tilbyde erhvervs-kandidater på alle vores uddannelser.

Omlægning til 75 ECTS – (Byggeledelse og Bygningsinformatik)

RLJE fortalte om det forventes at blive afviklet ca. 1 år – hen over sommerferien med et afgangsprøve på 15 ECTS + 2 fulde semestre

- Skitse for struktur:
 - 1. semester fælles
 - 2. semester specialisering
 - Afgangsprøve (aflevering i januar/februar)

Det bliver drøftet i panelet om disse kandidater vil være interessante for virksomhederne og hvad BUILD skal være obs på.

Der blev snakket om de studerende bliver sidestillet med de alm. Kandidater og bliver dette forstået som en lang videregående uddannelse. Der var input om at det kunne være en fordel at det ikke hedder en kandidat, men en professions kandidat. Der blev nævnt at man skal være obs på hvordan den sælges, så alm. kandidat og erhvervskandidat ikke bliver sammenlignet.

Der blev nævnt at det måske kan tiltrække nogle studerende der har været ude og arbejde, så det kun er 1 år man skal på SU frem for 2 år.

Der kan godt være en del fra bygningskonstruktør, som kunne bruge erhvervskandidaten.

Erhvervskandidat 1+2 – (Øvrige kandidatuddannelser)

Rasmus fortalte om EKA1+2 og spurgte ind til om virksomhederne kunne overveje om det kunne give mening at lave projekter på tværs af virksomheder. De studerende skal være i virksomhederne 25 timer om ugen. Der var positive tilbagemeldinger.

HM – det vil sagtens kunne fungere når det er 25 timer om ugen. Det kan man planlægge sig ud af. Man skal tænke over om det er nemmest for virksomhederne at tage en 120 ECTS erhvervskandidat eller en alm. Kandidatstuderende der er færdig.

Det blev nævnt at det er vigtigt at man tænker det som en uddannelse og der skal være fokus på at det er en uddannelse og ikke en virksomheds efteruddannelse.

RLJE lagde op til en diskussion om erhvervskandidaten - Hvem tænker vi der søger disse erhvervskandidater – Er det studerende, som gerne vil i arbejde noget hurtigere.

SNL nævnte at dette kan blive en mellemvej mellem en diplom og en alm kandidat. Så det kan være en del der gerne vil tage den i stedet for en diplomuddannelse, så de får kandidaten, men kommer hurtigere i arbejde.

Der blev drøftet udfordringer med at være tilknyttet 2 "arbejdspladser" (AAU og virksomheden), udfordringer med gruppearbejdet, fysisk fremmøde og ansættelsesforhold. RLJE nævnte, at virksomhedernes input bliver vigtige når bekendtgørelsen foreligger.

HM nævnte at det vil være en fordel at gruppearbejdet bliver tæt på virksomheden. Dette vil måske også kunne tiltrække nogle fra Århus eller andre steder som har langt til AAU.

PM nævnte at han plejer at sende to studerende til samme virksomhed i projektorienteret forløb, da det giver en god synergi i grupperne.

JSN nævnte også at man kan lave 3. og 4. semester projekter i virksomhederne. Det kunne være en god ide med udviklingsprojekter på 3. semester.

Der skal kigges på om der skal være fysisk fremmøde på 3. og 4. semester, så det kommer til at hænge sammen med studiet og virksomheden. Man skal være obs på de 9. semester hvilke kurser og LAB-øvelser man har på 9. semester, hvis de studerende er i virksomhederne.

Det blev kort drøftet hvordan ansættelsesforholdene skal være – i forhold til f.eks. sygemelding, lønnen - Er det en projektansættelse eller en tidsbegrænset. Der blev også stillet spørgsmål til hvad man gør hvis en stu-

derende dumper eksamen. Der blev nævnt at der ikke er krav om at ansætte de studerende efter uddannelsesforløbet. Der blev gjort opmærksom på at der skal være en ansvarsforsikring til de studerende når de er i virksomheden.

Der blev efterspurgt om der kan være en template til en ansættelses samtale og kontrakt, som små virksomheder kan bruge.

RLJE nævnte at vi forventer at få brug for aftagerne (virksomhederne) i forhold til studieordningerne, når vi får den endelige bekendtgørelse. RLJE nævnte at vi vil kontakte aftagerne når vi har bekendtgørelsen.

Studieordningerne skal være klar til september 2026 og de skal starte med at virke for studerende fra 2028.

AD. 4: Eventuelt

Rundvisning i laboratorierne inden frokost.